

Warszawa, dnia 24 września 2018 r.

Poz. 914

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 września 2018 r.

w sprawie uczczenia pamięci Ks. Prałata Zdzisława Peszkowskiego w 100. rocznicę urodzin

Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski urodził się 23 sierpnia 1918 roku w Sanoku.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Od października 1939 roku do maja 1940 roku przebywał w obozie w Kozielsku. Stamtąd ostatnim transportem został przewieziony do obozu w Pawliszczew Borze i dalej do Griazowca, dzięki czemu nie podzielił losu 20 tysięcy zamordowanych przez NKWD polskich oficerów i funkcjonariuszy służb. Po utworzeniu w Związku Sowieckim polskiej armii objął dowodzenie nad kompanią w 1. Pułku Ułanów Krechowickich w II Korpusie Wojska Polskiego. Po ewakuacji polskiej armii na Bliski Wschód został odkomenderowany do pracy harcerskiej. W Indiach przygotowywał polskie dzieci i młodzież uratowane ze Związku Sowieckiego do życia na obczyźnie.

Po powrocie do Europy rozpoczął studia w Oxfordzie, a następnie wstąpił do polskiego seminarium w USA. 5 czerwca 1954 roku przyjął święcenia kapłańskie. Studiował również na Uniwersytecie Wisconsin, Uniwersytecie Detroit i Polskim Uniwersytecie Na Obczyźnie w Londynie, zdobywając doktorat z filozofii i magisterium z teologii.

W roku jubileuszu Tysiąclecia Chrztu Polski ks. prof. dr Zdzisław Peszkowski wybrany został prezesem Polish American Historical Association. Od roku 1983 aż do śmierci pełnił funkcję Kapelana Naczelnego ZHP działającego poza krajem, a więc w Europie, USA, Kanadzie, Argentynie i Australii.

Aktywnie działał na rzecz polskiej kultury. Opublikował ponad 100 pozycji z zakresu teologii, historii Polski, literatury, filozofii. Był autorem podręczników do nauki języka polskiego i kultury, podręczników wychowawczych, dydaktycznych, a także modlitewników i antologii.

Zapisał się jednak w pamięci Polaków głównie jako głosiciel prawdy o Zbrodni Katyńskiej. „Ocalałem, by dać świadectwo prawdzie” – powtarzał wielokrotnie. W tym celu założył Fundację „Golgota Wschodu”, prowadził badania naukowe, uczestniczył w ekshumacjach w Katyniu, Charkowie i Miednoje, opracował kilkanaście pozycji książkowych o tematyce katyńskiej, organizował konferencje i uroczystości. Od 1993 roku aż do końca swoich dni był Kapelanem Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie.

Ksiądz Prałat Zdzisław Peszkowski otrzymał liczne odznaczenia krajowe i zagraniczne, m.in. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski oraz Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Przez lata pracując na rzecz polskiej kultury i nauki oraz wskazując drogę prawdy przypominającą światu o Zbrodni Katyńskiej, dobrze zasłużył się Polsce.

W uznaniu ogromnych zasług Ks. Prałata Zdzisława Peszkowskiego w 100. rocznicę urodzin Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć Jego pamięci.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*